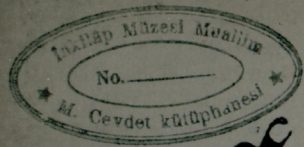

۱۳ خزان ۱۹۱۸

صافی : ۴۸

ایک نئی جلد

تیسری محبت

فكر خيالي

دہ موقراسی ہفتہ کی صورت تلفیہ

پو حرب عمومین مظفر چیقحق مؤسسەلرک
بری ولسکده یکنهسی دهموقراسی در . حربک
ملتر اوزونده اجرا ایلده چی اجاتهی تأثیر تدقیق
ایله بکی زمان ، بو کولک انک زیاده نظرنده چاریان
شی ، هرملنک دهموقراسی بفضله برمل کوسترسیدر .
چالقیقه روسلر چارانی ییتیهق دهموقراسی بی تأسیه
چالیرسورلر . آلمانیاک ، بوتون عیافنده دهموقراسی به
قارشو بووک برغبال وار . وباشده امپراطور
اولدینی حالده بوتون آلمانیا ، سیاسی تشکیلاک
دهموقراسی به لایق بر شکل آلمی ایچون وارغاشیرورلر .
انکلتور و فرانسه باش ویکلیری متدایا دهموقراسین
بعث ایدیسور . ودهمورات اولمایان آلمانیا ایلصلح
مذاکراته بیله کیرشمیه چکتری سوبیلورلر .
بناعلیه وراج بولان برستلسیدر . بولک ایچوندرک
زیاده وراج بولان برستلسیدر . بولک ایچوندرک
بوراده دهموقراسی ختدک حوک تفلیری تدقیق
انکلی فالدنن خالی بولادم .

دهموقراسى ، عصرى ملاترده حكم سورنوك
حكومت شكيديز . بئاً عليه عصرى اولمايان وسلطت
دورنن قورولتايان ملنلر اچون دهموقراسى موضوع
عئ بيله اولماز . ديكير بر تعبير ايله دهموقراسى ،
حكومتك ملكه انتقال ايتسي ديككر . سلطنت دورنده
مستقل بر حاكم اولان حكمدار ملت دورنده ملك
اور احتياجلارنىظرفده آلاق حركته مجبوردر .
بئاً عليه آروز اعتباريله دهموقراسى ملك حاكميتي
ديككر . مفايه اعتباريله حقدنوك صوك ايتقار
اوجا ارجاع ادهسلر :

۱ — دہموقراسی (ملت) ک ملت طرفندن
وملت ایچون اداره ایدلمسیندر .

٢ — دمه موقراسی، هر فردك، انسان اولق
اعتباريله وطنك مشرك امورنده مساوی رأی
صاحی اولماسیدر.

۳ — دهموقراسی، اداره ایدیلرک عمری
آؤزولرینه موافق بر سورونده حکومت ایتمکدر .
برخی تعریفده اوچ نقطه وارد : برنجی
ملک اداره ایدیلی . یالکز بر نقرده آلمسه
اوقت ملک کندنملر خارج بر قوت طرفند اداره
ایدیلرکی ذهانی حاصل اولور . بر ذهانی منع ایچون
ملک ملت طرفند ادارمی قیدی قونشدر . فقط
بوده کافی کورولوشم یعنی زمانده ملت ایچون ،
یعنی ملک منفعت اداره ایدیلی لزومه علاوه
ایدیلر . بر حالده بر تعبیر کوره دهموقراسی
— کندنچی مثال آدیمیز قیدرده حکومت ایدیلی
به توکر طرفند وتوکرار منفعت حکومت اعدی

[illegible]

حال پوكه بو مدعا بر چوق نقطه لردن رد و جرح
يديله بيلير. جعبه اينا ايديله بلكري خدمتار اعتباريله
ردلر آراستده مه فرقل واردر. بو فرق ايلامه،
نظريه فلسفه، علم ساحه سنده محسوس ومشهوددر.
الم ويا ويافت بر كيسه ايله بر جنون، بر بودالا
رهنده مفايسه قاييه بليل دكدر. بر نرينك جعبه
اينا ايديني بوك و نهايت سر خدمته مقابل، نعت
چون بر بار تشكيل ايند بودالا ايله عيني سويده
اولماسي دموه و انارك دك خي قولاييله هضم
قبول ايده مري لازم كرن بر شيدر.
عريفه معافيه دموه قراتريك بو مغرل نظريه لري ذاتا
يقينه كندى كندته نظير ايديلير. بر الخفيقه
جعبته سرخوش، بودالا و صرف مستهك
طلي اولراق ياشانلار ذاتا كوچوك بر اقليدر.
انارك حكومتده اويشايه جقاري رول اكرت
تكيل ايند غللي و ناموسلي كيسه لرك فكري
لنده آزرب مو اولمه كهميدر. ذاتا بو ك
سولر ذاتا مياز و موقو كيسه لرك نفوذ و نايير
لنده ياشانلر. فقط بوتون جيت افراديك مساوي
مى صاحي اولماسي نظريه سي، بعضيلريك نفوذ
موق صاحي اولماسي حسييله تاما تطبيق قابليتي
حائر دكدر.

پرواده ایکسچی بر شکل قارشیسده بولیونوز:
دون کیسه لک حکومتده کی تأییدی رفع وازالیه
لیسیرکن کزیده Elite صنفک حاکمیتی قبول
ش اولیوری بزه حال یکه برنجی حاکمه موقراسیه
در مناف ایسه بوده او درجه مخالفدر . چونکه
موقراسی هرکسک مساوی بر رأی صاحی اولمائی

استقام ایدر، حال بوکه حقیقتده رأی صاحی اولانلار
 کزیده لردن عبارت کیمدر . بو مشکلی حل ایچون
 اوچنجه تعریفی نظر دفته آغله میجورز . بو تعریف
 کوره ، دهموقراسی ، عمومک آرزوسنه موافق بر
 حکومتدر . بناء علیه بزم آیدر جغز ش یو عمومی
 زوئی اقاده ایدیه بیهیک واسطه لردن عبارتدر .
 زوئی عمومی آرزو ، خباید کزیدملر صنفیک فکر
 وآرزوسیه تألیف ایدیه ییلری ؛ یوقسه کزیده لرله
 یست صنفی آراستنده متوسط بر زمهرمی اراق
 لازمدر ؛ اوچنجه تعریفی سرد و مدافعه این مشهور
 انکیز سرخرندن (سهسیل جغزتون) در، موئی الهیه
 کدر عمومک آرزوسنه موافق بر حکومت ، اتوق
 مستبد برادراره ایله ناماین ایدیه ییلر . یوقه گه سنبید
 اداره ده ملک آرزوسی تمثیل ایدیه ییلر بر داهینک
 موجودی کافیدر . ملک آرزو و احتیاجاری ذاتاً
 لک چوق بو کی داهیدرله تمسکدر . فقط سو
 استعماله تمایل اولایان بر مستبد حکمدار یوقه ممکن
 کدادر . تاریخ زور هر حکمدارک ، بقدر تمکن
 معنی اولورسه اولسون، ذاتاً سوء استعماله صایدی
 و ملک آرزوسندن اوزافلاشدینی کوستمشدر .
 بناء علیه فلا بو ممکن کدادر . فقط یونون و نندمارک
 آرزولری بر برر طوبیلقده امکانسزدر .
 یو سببه بوگونک بووک دولتری اخطاسزده
 مراجعه میجور قائلشدر . یونون وطنداشتر کونله
 آرزولری تمثیل اتمک اوزره بر بمیوت آخاب ایدر
 یو صورتده حکومت تشریحی بر شکل آلیز . بناء
 علیه ، دهموقراسی ، بمیونلرک حرکاتیه عمومک
 آرزوسی آراستنده کی نواق و آهنک اعطی صورتده
 آمینی دیکدر . دیکر بر تعبیرله یو ، حکومت
 آرایله خلق منفعت و احتیاجانی آراستنده اتوق
 آهنک محمول دیکدر .

قطقمبوتلك غمىي آرزورە "رەجان اولەيلىملرى
مەكتىپىدە ؟ كەندىسى مەيوت انتخاب ئىتەرمەك
وزرە خەلقە خطاب ومراجعت ايدىن ايكي مخالف
مەيوتىن ھانكىسى قازانيرە اونك خەلقك آرزورە
رەجان اولەيلىە چكى ادعا ايدەيلىملىرى ؟ بىليوزرە
شە جوق دىموكرات اولان آمرىقائەدىلە آخانبانە
يك دولر سۈە استعماللر وقوع بولقەدە دىھا جوق
زەھىرف ايتىلر ، دىھا جوق اعلان يايانلر نەيجەيى
تەققەدەر . او حلالە مەيوتلك وبانئىجە حكومتك
رەكئىلە مەرمك آرزوسى آرزەندە نەصورتلە ھەنك
مىيى مەكتىدە ؟

بو سؤالە جواب وىرىمك ئىچۈن دەموقارلىك
مۇى آرزۇلدىن نە ئىكادىقلىرىنى قىد ايلەمك لازىمدر.
ملت طرفىدىن اظهار ايدىلىن برآرزۇنىك (عمومى)
يفتى اكىتاب ايدىمىلىسى ئىچۈن ، متوسط خەلق
زىزو ودىوشىخىستە موفىق اولىسى وبو آرزۇنىك
ساۋىر بر خەلق ھەكس طرفىدىن راي وىرەلەرك
ايلەرك ايدىلىسى وبو راي ئاستىدە نە ھىكومت وندە
يەكەر بىرقە ويا شەخس طرفىدىن تايىر اجرا
ايدىمىسى لازىمدر.

۵ — کزلی مسئله : بوده عمومک آرزوسندن زیادہ فردی ذکا و معلوماتہ مفقر بولوان مسئلہ لودر . مثلا حرب عمومک آتی بر مہجانتن دوعیور . فقط اوحربہ مظفریتلہ نتیجہ لندرمک ایچون مراجعت ایدیلہ جک واسطہ لک حکومت آدملریک ذکاوردایتہ مرہبوطر . حتی حربک جدوسندن اول حکومتک حربی منع ویاخورد حربہ غالب کلک ایچون اتخاذا ایتسی لازم کلن تدبیرلی عمومک آرزوسنہ مراجعت ایدمرک تعین اٹک ممکن دکلمر . بونلر صرف فی جریانی تعقیب ایدن برقاچ ممکن و متخصصک دوشونوبی بولاجی وھیچ کیسہ سورمادن یاہجی برشیدر . کورولیورک حکومتک حرکتیلہ خلقت آرزوسی آراسندہ بر آہنک تاسیسی موضوع بحث اولدنی زمان اکثری ایشلردہ منک آرزوسی استحصال امکانی موجود دکلمر . بالکثر عمومی و اساسی مسئلہ لردہ حکومتک اہالیانک آرزو و احتیاجلری آراسندہ بر آہنک و موافقت واردر . موت مسئلہ لردہ عمومک آرزوسی آتلاقم بر درجہ بہ قدر ممکندر . فقط دیگر اوج ، مسئلہ عمومک نہ ایستہ دیکمی بیلیمک خلی کوچ حتی امکانسزد .

خصوصیلہ شوراسنی دہ نظردن دور طوعا ملایدرکہ دموقرائلر نظردہ بو آرزونک عمومی بر مہیتی حائر اولایلمسی ایچون ہیچ تابع اولفسنرن ، ہر فردک کندی دوشونوبی وحشی افادہ ایتسی ورائی مسئلا ویرمی لازمدر . حال بوکہ رأی طویلاقم ایچون متینظر عقیدتہ و اعلانلر تعلیقہ مجبورت واردر . بو متینظرلہ دوعرین دوعری بہ رأی وبرنلر اوززندہ انظفلر ، غزہلر ، اعلانلر واسطہ سلہ اوقدر چوق تائیرلر اجرا ایدیلرکہ بر فردک کندی دوشونوبہ حق محافظہ ایلمسی ممکن دکلمر . ہاہ طلاقت و بلاغتیلہ بر چوقلرنی تسخیر ایدن کیسہ لہ پک چوقدر . بو ایسہ دموقرائی بہ منافیدر .

بوتون ایضاحات کوستریورکہ دموقرائی مفقرط دموقرائلرک ایستدیک کی نمای تمامنہ تطبیق قابیلنی حائر دکلمر . ایتہ بو مطالعہ مستندا ، لوندرہ منتشر (یکرمنجی عصر) مجموعہ سندن دموقرائی نظریہ لری تدقیق ایدن (ماللوق) برقاچ مقالہ نشر ایتدکن سورکا شو نتیجہ بی چقارمقدہ در : « دموقرائلرک ، دموقرائی بر بر حکومت منظومسی اولارق کوسترملری دوعری دکلمر . دموقرائی ، کوچوک وابتدائی جعبیلر مستندا ، قطعیا تام برصورندہ تحقیق ایتمشدر وایدمہ بہ جکدر . چونکہ دموقرائی بر حکومت منظومسی دکل بر برسیسیدر . »

م . زکریا

برنجیلر دن فرق دہا معضل و مرکب اولاسندہ و دہا زیادہ تبدلہ معروض وسندہ بولوانسندہ در . بناءً علیہ معضل مسئلہ لردہ اساسی برنجی نوع مسئلہ لردہ . وبر درجہ بہ قدر آرزالردہ بر مناسبتہ دہ موجوددر . بالکثر ایکنجی نوع مسئلہ لردہ زمان و حالہ کورہ متبدل و مرکب بر مہیتی حائردر . مثلا صنایعدہ یک برکفک ، نفوسک زایدی ، تجارتک توسی کی حالہ بو قبیل مسئلہ لک تبدل واستعمالنی انتاج ایدر . ابتدائی و کوچوک جعبیلردہ حکومتک لک بویوک شغلاسی (اساسی مسئلہ) لردہ منحصراً قالدنی حالہ مترقی و متکامل جعبیلردہ حکومت دہا زیادہ بر قبیل مرکب مسئلہ لردہ مشغول اولور . بو معضل و مرکب مسئلہ لردہ مدیت و ترقی ک دوعوردنی شغلہ لردہ اولدنی ایچون دائما تبدل و متکاملہ نامیدر . ہر فردک چالیشمہ حقنک محافظہ ، اقتصادایتندہ مہایہ ویا سربستی مبادلہ قاعدہ لردن برینک ترجیحی باشقہ دولتارلہ تجاری مناسباتنک تنظیمی وسائرہ کی . بونلر ، اولہ مسئلہ لردہ حکومتک حرکتیلہ خلقت آرزوسی آراسندہ بر توافق موجود اولوب اولادینقی آرامق ممکن دکلمر .

۳ — موت و یکجی مسئلہ : ملنارک طبیی حیانتارندہ دائمی صورندہ موجود اولایوب زمان زمان ظہور ایدن مسئلہ لردہ موت مسئلہ لردہ درلر : حرب کی . بو کوئی حرب لردہ اسکیمی کی حکمدارک شخصی آرزو و احتیاجی حاکم دکلمہ یلہ عمومک آرزوسدہ پک خفیف بر رول صاحبیدر . فی الواقع عباریلر ، ہر ہائیک بر خادتہ ویا سببیدن دولای تحریک ایدین بر ملنک آتی و عمومی بر مہجانتندن دوعار . فقط بو آتی ظاہر پک قیصہ بر حیاتی حائردر . حال بوکہ تولید ایتدیک حرب جعبیلر بوتون حیاتی اوززندہ مہم تائیرلر اجرا ایدر . بویوک کورویورزکہ ک دموقرائی ملتزہ یلہ حرب عمومک آرزوسنہ مخالف بر شکل ایشدر . دنیاہہ حربک ختامی صبرسنزللہ بکلمہ بن ہیچ بر ملت قالدنی حالہ حکومت آدملری حربی ادامہ بہ موق اولوبورلر . بناءً علیہ بو مسئلہ لردہ تام بر آہنک تاسیسی ممکن دکلمر .

۴ — مراضی مسئلہ : خلقت وحی مختلف صفرلک طبیعت و ذوقلر تہ کورہ مختلف بر مہیتی حائر اولان مسئلہ لردہ : کٹواک منی ، دینی تعقیدات وسائرہ کی . بورادہ عمومک آرزوسندہ بر تطابق بوتنی ممکن دکلمر . خلقت بر قسمی کٹواک منی ، بر قسمی سربستیتی التزام ایدہ بیلر . سورکا بھیلری حکومتک فردلرک ترانس اولالرنہ ، قوندلرلری بویا لرنہ قارباشامادین کی دینہ و عقیدہ سستہہ قارباشاماسی طلب ایتدیک حالہ ، دیکر بھیلری ، دینک ہر خصوصہ قارباشامی مدافعہ ایدہ بیلر . بوو مسئلہ لردہ اولہ نزاع و مجادلہ لظہور ایدہ بیلرکہ ایک طرفی تألیف ممکن اولاماز . بناءً علیہ بو مسئلہ لردہ عمومک آرزوسی بکدیکر تہ تطابق ایدر بر شاکدہ جمیع اٹک امکان خارجدہ در .

اولا متوسط خلق mas-e-moyen تعمیری ایضاحہ معاجلدر . دہموقرائی طرفدارلرنجہ بو تعمیردن مراد سقیل و اخلاص کیمہ لردہ بوسک و متعالی صفرلر آراسندہ ک خلقتیدر : بوقبہ عمومک آرزوسی کندیسندہ جمیع ایدہ بیلہ جک اولان جمیعک مفید و معقول عنصر سیدر . دموقرائلر بونی ایضاح ایتبورلرسدہ ہر ایکیمی دہ آرزونک خالدر و مقصد اقلیتی تشکیل ایدن وجعت ایچندہ رول صاحبی اولایان (غیر طبیی-anormal) فردلرک خارجدہ کی کیسہ لری افادہ ایدہ کدیر . سورکا زایلر اوززندہ ہیچ بر تائیر اجرا ایدہ مسمی لزوی کوسترلیکدہ در . حال بوکہ تطبیقاتہ بونک تمامعکسی ظاہر اولقدہ در . شوراسنی قیدہ شایاندہ کہ بو آرزونک عمومی اولایلمسی ایچون مختلف مسئلہ لردہ حقدہ وبرین زایلر آراسندہ بر موافقت بولغانی لازمدر . حالبوکہ جمعی تشکیل ایدن فردلر مختلف زمرہ و صنفارہ منسوبدر و بونلرک منافی دہ آرزونک بکدیکر تہ مخالفدر . بوسیلہ عینی مسئلہ حقدہ مختلف صفرلرک دوشونوبہ لری آراسندہ فرق واردر . بناءً علیہ آرزوی عمومک تام برصورندہ استحصال ممکن دکلمر . عمومک آرزوسیلہ حکومتک حرکتی آراسندہ کی توافق تدقیق ایچون ہر حکومتک مشغول اولدنی وایغاسہ مجبور بولوندنی مسئلہ لری تدقیق اٹک ایجاب ایدن بو مسئلہ لردہ بش قسمہ تصنیف ایدہ بیلر :

- ۱ — اساسی مسئلہ
- ۲ — معضل و متبدل مسئلہ
- ۳ — موت و یکجی مسئلہ
- ۴ — مراضی Temperamental مسئلہ
- ۵ — کزلی مسئلہ

بو مختلف مسئلہ لردہ قارشی عمومی آرزونک نہ شکادہ ظاہر ایدہ بیلہ جک تدقیق ایدہ درکہ حکومتک حرکتیلہ خلقت آرزوسی آراسندہ کی توافق و آہنک نہ درجہ بہ قدر موجود اولایلمہ جک آکلاہ بیلر . ۱ — اساسی مسئلہ : وجودی جمیع بقاسی موجب اولان بعض حیاتی شرطہ متعلق مسئلہ لردہ : آسایشک محافظہ ، حق ملکیتلرک تعرضدن مصونی وسائرہ کی .

بالا سستا ہرولکندہ ، اولا حیانتارنہ تأمین ایدیلنی ، مال و ملکیتک تعرضدن قایمہ منی ، حقوق طبیعہ دن معدود اولان حرکتارندہ سربست اولاسنی ایستر . بناءً علیہ بو خصوصہ عمومک آرزوسیلہ حکومتک حرکتی حقدہ اکثریا عمومی بر آہنک موجوددر . بو مقصدلرک تعقیب ایچون مراجعت ایدین واسطہ لردہ کاتجہ ، بورادہ قانون و نظاملر دن مرکبدر . بو قانونردہ وضع ایدین جزالردہ اکثریتلہ او جمیعک احتیاجیلہ متناہدر . بناءً علیہ اساسی مسئلہ لردہ آرائیلان توافق و آہنک وارد بکدیر . یتہ حکومتک بوقصدی مؤثر برصورندہ تأمین ایدہ مدنی زمانلر فوج بولان عصیان و مخالفات آہنک بوزولہ یقی کوسترن علامتدر .

۲ — معضل و متبدل مسئلہ : بو مسئلہ لردہ